

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince T.C. Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.04.2025

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

7179 sayılı Asker alma Kanunu'nun 39'uncu maddesi uyarınca dövizle askerlik hizmeti, yurt dışında çalışma iznine sahip olarak bulunan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının askerlik hizmetini belirli şartlar ve bedel karşılığında ifa etmiş sayılmalarına olanak tanımaktadır. Ancak dövizle askerlik uygulamasında belirlenen bedelin 2025 yılı itibarıyla 6.000 Euro'ya ulaşması, özellikle Almanya gibi ülkelerde düşük gelirlerle çalışan Türkler açısından fiilen erişilemez hâle gelmiştir. Nitekim Almanya'da geçtiğimiz yıl haziran ayında yapılan vatandaşlık düzenlemesiyle birlikte, çifte vatandaşlık hakkı genişletilmiş ve yaklaşık 550 bin Mavi Kart sahibi Türk'e, Türk vatandaşlığına geçme imkânı tanınmıştır. Ancak bugüne kadar yalnızca 18 bin kişinin başvuruda bulunduğu belirtilmiştir. Özellikle askerlik çağındaki gençlerin dövizle askerlik yükümlülüğünü ekonomik olarak yerine getirmekte zorlanacak olması sebebiyle başvuru yapmadığı, gerek sahadan alınan bilgilerle gerekse partimizin diaspora temsilcilerinden gelen geri bildirimlerle sabittir.

Öte yandan, ülkemizde doğum oranları tarihsel olarak en düşük seviyelere gerilemiş; artan beyin göçü, genç nüfusun azalması ve sığınmacı kaynaklı nüfus değişimleriyle birlikte ülkenin demografik dengesi geri döndürülemez biçimde bozulma riskiyle karşı karşıya kalmıştır.

Böylesi bir ortamda yurt dışındaki Türklerin ülkesine aidiyetini artırmak ve geri dönüşleri teşvik etmek stratejik bir zorunluluk hâline gelmiştir. Bu zorunluluk, askerlik uygulamasında ekonomik gerçeklikleri gözeten, kapsayıcı ve bütüncül bir yaklaşım ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda:

1. Almanya'da çifte vatandaşlık hakkı tanınmasına rağmen Türk vatandaşlığına yalnızca 18 bin başvuru yapılmış olmasının nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca, Dışişleri Bakanlığı ile koordine şekilde yürütülmüş bir çalışma, anket, araştırma veya analiz mevcut mudur? Başvuru sayısının düşük olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Başvuru sayısının düşüklüğünün dövizle askerlik yükümlülüğünden kaynaklandığı yönündeki sahadan gelen gözlemler doğrultusunda, bu yükümlülüğün yeniden düzenlenmesine ilişkin bir politika değişikliği gündeminizde midir?
3. Dövizle askerlik yükümlülüğü nedeniyle Türk vatandaşlığına geçmekten vazgeçen kişi sayısına dair Bakanlığınızın elinde herhangi bir istatistik veya tahmini veri var mıdır?
4. Türkiye'de doğum oranlarının azalması, genç nüfusun gerilemesi ve demografik yapının sığınmacı kaynaklı olarak hızla değişmesi göz önüne alındığında, yurt dışındaki genç vatandaşların ülkeye dönüşünü ve vatandaşlık bağlarını güçlendirecek şekilde dövizle askerlik uygulamasındaki meblağın, yurt dışındaki Türk'leri teşvik edecek şekilde gözden geçirilmesi planlanmakta mıdır?